

**Persbericht van Patricia Ceysens
Vlaams minister van Economie, Ondernemen,
Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel**

Woensdag 29 april 2009

**Vlaamse overheidsinvesteringen
voor Onderzoek & Ontwikkeling (O&O) nemen toe**

Het Vlaams Indicatorenboek 2009, dat vandaag in Leuven werd voorgesteld, bevat de verwerking van de indicatoren voor het beleid die de ontwikkeling van het Vlaams potentieel inzake wetenschap, technologie en innovatie voor Vlaanderen in kaart brengen. Sinds 2003 wordt om de twee jaar een Indicatorenboek uitgegeven onder de coördinatie van het Interuniversitair Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring.

Kenmerkend zijn de **hoge participatiegraad** van de Vlaamse achttienjarigen aan het hoger onderwijs (57,8% in 2007-2008) en de sterke vervrouwelijking van het academisch onderwijs (55,4% vrouwelijke generatiestudenten). De laatste academiejaren kent het hoger onderwijs een toename van het aantal generatiestudenten. Dit is zowel het geval voor de professioneel gerichte opleidingen aan de hogescholen (de vroegere eencyclusopleidingen) als voor de academisch gerichte opleidingen aan de hogescholen en de universiteiten.

Waar historisch de **totale O&O-uitgaven** (GERD, Gross Expenditures on R&D) een opwaartse trend vertoonden en 2001 een piekjaar was, constateerden we een dalende trend voor de GERD voor de periode 2001-2003. Deze daling stabiliseerde in 2004. Voor 2005 merkten we dat de GERD opnieuw steeg. In de recentste cijfers zien we een beperkte daling in 2006 ten opzichte van 2005, opnieuw gevolgd door een stijging in 2007.

Zowel de BERD (Business Expenditures on R&D, dus de bedrijfsuitgaven), de BERDcollectieve-onderzoekscentra, de GOVERD (Government Expenditures on R&D, dus de overheidsuitgaven), de HERD (Higher Education Expenditures on R&D), en de PNP (Not for Profit Organisations Expenditures on R&D) vertonen in constante prijzen voor het jaar 2007 een stijging ten opzichte van 2005.

Wanneer we de **totale O&O-uitgaven (GERD) uitdrukken als % van het BBPR** **bekomen we voor 2007 een percentage van 2,03% voor de GERD op gewestniveau en 2,06% voor de GERD op gemeenschapsniveau.** In vergelijking met de EU, zit Vlaanderen daarmee behoorlijk boven het EU-gemiddelde (1,76%), maar toch nog een stuk verwijderd van de 3% O&O-norm (1% voor overheid, 2%

voor privé), sinds het Vlaanderen in Actie “Pact 2020” de doelstelling voor 2014, het einde van de volgende legislatuur.

Ondernemingen staan daarin – zoals verwacht – in voor het leeuwenaandeel van de O&O in Vlaanderen. BERD als % van het BBPR (Bruto Binnenlands Regionaal Product) bedraagt in 2007 **1,40%** (ten opzichte van 1,36% in 2006), waarmee Vlaanderen boven het EU27-gemiddelde scoort.

De stijgende trend in O&O-uitgaven bij onze Vlaamse bedrijven die in vorige jaren werd vastgesteld, zet zich verder in 2006 en 2007. Echter, gezien de uitermate sterke groei van het BBPR tussen 2005 en 2007, vertaalt deze uitgavenstijging zich niet in een verhoogde ratio voor de O&O-uitgaven bij bedrijven als % van het BBPR. Deze bedraagt slechts 1,34% voor 2006 en 1,37% voor 2007 (bedragen exclusief collectieve onderzoekscentra).

De niet-BERD component van O&O bestedingen (dus de **overheidscomponent** in de 3% innovatiedoelstelling) als % van het BBPR bedraagt in Vlaanderen **0,63%** voor 2007 (ten opzichte van eveneens 0,63% in 2005), wat het EU27-gemiddelde benadert.

De innovatiegraad van de Vlaamse bedrijfswereld - % van Vlaamse bedrijven dat innoveert - bedraagt 56% wat vergelijkbaar is met cijfers voor de voorbije jaren. De meeste Vlaamse innovatieve bedrijven zijn procesinnovatoren (64%), maar productinnovatie komt bijna even vaak voor (59%).

Van de Vlaamse bedrijven die innoveren, ontving in de periode 2004-2006 gemiddeld 14% een financiële ondersteuning van de regionale overheid, 8% van de nationale overheid, en 3% van de Europese overheid.

Samenwerkingverbanden voor innovatieprojecten blijken zeer belangrijk. Leveranciers, consultants/commerciële laboratoria/ O&O-bedrijven zijn de belangrijkste partners. Naast de bedrijven van de eigen groep vormen leveranciers en klanten een belangrijke bron van informatie voor innovatieactiviteiten.

Wetenschappelijke output per capita is voor de eerste maal beter dan het buurland Nederland. Het aantal wetenschappelijke publicaties (tijdschriften) per 10.000 inwoners bedraagt 15.06 in 2007 voor Vlaanderen en 14.92 voor Nederland.

De **citaties** die publicaties in de internationale wetenschappelijke literatuur oogsten, laten toe de internationale zichtbaarheid ervan te analyseren. Het onderzoek, verricht in Vlaanderen tijdens de jaren 1990 en na de millenniumwissel, wordt beduidend meer geciteerd dan het wereldgemiddelde.

Wanneer het gemiddelde aantal citaties per publicatie wordt gerelateerd aan de gemiddelde impactfactor van de gebruikte tijdschriften, ligt deze score voor Vlaanderen even hoog of zelfs hoger dan voor de meeste andere Europese landen.

Er is de laatste jaren een blijvende, stijgende trend waar te nemen voor wat betreft **octrooieren** in Vlaanderen, en dit zowel in het EPO-systeem, het USPTO-systeem als in het PCT-systeem. Recente EU-statistieken bevestigen deze trend. Vlaanderen is over de periode 1991-2003 opgeklommen tot 255 octrooi aanvragen per miljoen inwoners en behoort daarmee tot de meer performante Europese regio's.

Vlaanderen neemt de 8ste plaats en 11de plaats in 2004 t.o.v. 20 referentielanden (inclusief Japan en VS) wat betreft het aantal EPO-octrooiaanvragen respectievelijk USPTO-octrooiaanvragen. Het aandeel van de bedrijven in EPO-octrooiaanvragen voor de periode 1991-2007 bedraagt 82,15% en 9,41% voor de universiteiten.

De academische sector in Vlaanderen is in toenemende mate actief bij het aanvragen van octrooien als middel tot bescherming en valorisatie van het uitgevoerde onderzoek. Deze trend wordt ook op Belgisch niveau bevestigd. Meer nog, de academische sector in Vlaanderen behoort tot de Europese koplopers in dit domein.

De ***EWI-Speurgids 2009*** maakt naar jaarlijkse gewoonte de budgetten 2009 bekend die binnen de begroting van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid voorzien worden.

In de afgelopen legislatuur zijn de Vlaamse overheidsuitgaven voor O&O toegenomen met 40%. Met deze relatief sterke toename deed Vlaanderen beter dan de buurlanden en het EU-gemiddelde. Er is echter nog een lange weg te gaan voor Vlaanderen de ambitieuze Barcelona-doelstelling zal bereiken.

De overheidsinspanningen worden uitgedrukt in GBAORD (Government Budget Appropriations or Outlays for R&D), zijnde de overheidskredieten die beschikbaar staan voor O&O. Het is een indicator, gehanteerd door OESO en EUROSTAT. Het is duidelijk dat de cijfers voor O&O-overheidsuitgaven, uitgedrukt als % BBP, niet overal jaar na jaar stijgen. In sommige landen stagneert het, in andere is er zelfs een daling merkbaar over meerdere jaren.

Wanneer men enkel de Vlaamse O&O-overheidskredieten beschouwt, zonder het federale aandeel dus, bekleedt Vlaanderen in deze groep landen een derde plaats, met een relatieve toename van 6,9%. Deze toename ligt boven het EU27-gemiddelde (4,7%), maar was niet voldoende om plaatsen te klimmen in de internationale ranking.

Wetenschappelijk onderzoek blijft de motor voor de ontwikkeling van een performante kenniseconomie. Daarom is het in deze tijden van economische crisis meer dan ooit noodzakelijk om extra budget uit te trekken voor onderzoek en ontwikkeling (O&O). **Op een totaal wetenschapsbudget van afgerond 1,804 miljard euro, gaat dit jaar 1,147 miljard euro naar O&O.** Ten opzichte van 2008 betekent 25,5 miljoen euro extra voor onderzoek.

De overheidsuitgaven voor O&O zijn **in de aflopende legislatuur jaarlijks met gemiddeld 6,9 % gestegen.** Vlaanderen stijgt daarmee op dit vlak in internationale vergelijkingen sterker dan België (+ 4,2%), de EU27 (+ 4,7%) en al onze buurlanden.

Patricia Ceysens: *“In het Pact 2020 heeft de Vlaamse Regering zich geëngageerd om van overheidswege 1 % van het Bruto Regionaal Product te zullen besteden aan O & O. Dit zal zeker een jaarlijkse budgetverhoging van 150 mio euro betekenen. Deze middelen zullen moeten worden ingezet op O&O&O: onderzoek, ontwikkeling én ondernemen. Vlaanderen moet er meer in slagen de resultaten van ons voortreffelijk wetenschappelijk onderzoek om te zetten in producten en diensten die we ook kunnen verkopen. Of, zoals de Nederlanders het zeggen: “Innoveren is*

een kwestie van kennis, kunde én kassa.” Dat zal een mentaliteitsomslag vergen in de hoofden van onze universiteiten en wetenschappelijke instellingen. Maar evenzeer zullen bedrijven zich moeten openstellen voor de universitaire wereld en kennis durven delen.”

Persinfo :

Miguel Chevalier

tel. 02 552 61 10 – gsm 0474 28 94 46